

Mina Petrović

TRANSFORMACIJA GRADOVA

**KA DEPOLITIZACIJI
URBANOG PITANJA**

IS!

SADRŽAJ

Uvod	7
Prvi deo	
TEORIJSKI UVIDI	13
1.1. Bez fokusa na urbanu politiku u doba liberalnog kapitalizma	14
1.2. Urbana politika u doba organizovanog kapitalizma: značaj kolektivne potrošnje	20
1.3. Savremena globalizacija: ka depolitizaciji urbanog pitanja	28
1.3.1. Urbani režim i bliski koncepti	32
1.3.2. Preduzetnički grad	40
1.3.3. Postmoderni grad i savremeni konzumerizam	44
1.4. (Post)socijalistički grad: bez politizacije urbanog pitanja	55
Drugi deo	
PREDUZETNIČKA TRANSFORMACIJA GRADOVA: DIMENZIJE I ISHODI U RAZLIČITIM KONTEKSTIMA	71
2.1. Proaktivne razvojne strategije	71
2.1.1. Podređenost socijalnih ciljeva promociji ekonomskog rasta	72
2.1.2. Brendiranje (imidž) grada i ekonomija simbola	90
2.1.3. Urbana revitalizacija i industrija kulture	99
2.1.4. Ekspanzija kontrolisanih (privatizovanih) prostora	108
2.1.4.1. Šoping molovi – novi urbani prostori potrošnje	112
2.1.4.2. Džentrifikacija i estetizacija etničkih enklava: kvartovanje gradova	119

2.2. Depolitizacija urbanog pitanja	136
2.2.1. Od (urbanog) siromaštva ka socijalnoj isključenosti	136
2.2.1.1. Pristupi karakteristični za američke gradove	137
2.2.1.2. Pristupi u evropskim gradovima.	150
2.3. Mogućnosti politizacije urbanog pitanja	176
2.3.1. Paradoks potrošnje i kritički potencijal urbanih aktera	176
2.3.2. Urbani socijalni pokreti	199
2.3.2.1. Pokreti srednjih slojeva	205
2.3.2.2. Pokreti marginalizovanih grupa	210
2.3.3. Pravo na grad i urbano građanstvo.	217
2.4. Postsocijalistički kontekst transformacije gradova	224
2.4.1. Zapostavljenost socijalne dimenzije urbane politike i prava na grad	225
2.4.2. Ekspanzija tržišta nekretnina: ključna dimenzija transformacije	229
2.4.3. Regionalni dispariteti.	243
2.4.4. Profilisanje urbane politike: konvergentno ili divergentno kretanje.	247
2.4.5. Pretpostavke za transformaciju urbane politike u Srbiji.	256
2.4.5.1. Strateški ciljevi i indikatori razvoja Beograda.	264
Umesto zaključka:	
Novi/stari izazovi urbane politike	299
Literatura	303